

Miljøverndepartementet

Vår saksbehandler
Toril Wikesland
Tlf. 22 05 48 52

Vår dato
2007-11-15
Deres dato

Vår referanse 2007/00407/005
Arkiv: -D20
Deres referanse

Lovforslag for naturområder i Oslo og nærliggende kommuner - høringsuttalelse fra Akershus Bondelag

Akershus Bondelag har gått igjennom lovforslaget sammen med berørte lokallag. Den foreslåtte loven vil berøre mange av våre medlemmer.

Det som gjør marka interessant som rekreasjons- og friluftsområde er blant annet at grunneierne i tidens løp har gjort utmarka tilgjengelig blant annet gjennom skogkulturtiltak, framføring av tømmerveier, kulturlandskapspleie, beiting osv. Det forundrer oss at en i lovutkastet ikke har mer fokus på nettopp det menneskeskapte kulturlandskapet og verdiene som ligger i dette. Uten fornuftig skjøtsel vil dette kulturlandskapet raskt forandre seg til et langt mer utilgjengelig landskap som ikke gir de kvalitetene som befolkningen ønsker seg.

En innføring av loven vil medføre sterke begrensninger i næringsvirksomheten til våre medlemmer. Ser man på det totale omfanget av forslaget kan man stille seg det fundamentale spørsmålet om det blir mulig å drive landbruk med tilhørende næringsvirksomheter i regionen i fremtiden. Bakgrunnen er:

Lovforslaget hindrer næringsutvikling i landbruket.

Lovforslaget nærmest umuliggjør for bønder å utvikle næringsvirksomhet med basis i utmarksressursene. Det blir ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som har direkte tilknytning til tradisjonelt landbruk eller stedbunden næring.

Dersom det varierte landbrukslandskapet skal bevares, forutsetter det et aktivt landbruk med fornyelse og utvikling. Da kan det ikke bli sånn at alt av nybygg stoppes under henvisning til at disse driftsenhetene ligger innenfor Markaloven. Myndighetene oppfordrer til satsing på tilleggsnæringer som kortreist mat, småskalaproduksjon og -servering noe som vil hindres med utkastet som foreligger.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 9369 Grønland 0135 Oslo	Besøksadresse: Schweigaardsgt. 34b Oslo	Telefon: 22 05 48 48	Telefaks: 22 17 45 02	E-postadresse akershus@bondelaget.no
Akershus Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto: 9365.09.27891	Internet:	
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05. 91392	www.bondelaget.no/akershus	

Vår dato
2007-11-15

Vår referanse
2007/00407/005

I Norge har vi en landbrukspolitikk med tilhørende rammevilkår som skal styre næringens utvikling og satsingsområder. Satsingsområder er blant annet listet opp i Landbruk Pluss - konseptet, det såkalte utvidede landbruksbegrepet. Dette blir ikke tillatt for de produsentene som blir berørt av Markaloven. Dette vil være i strid med de landbrukspolitiske signalene og føringene om at bøndene skal hente mer inntekter fra utmarksressursene og tilleggsnæringer.

Loven fører til økt utbyggingspress på dyrket areal utenom Markagrensen.

Loven er en trussel mot jordvernet. Et totalt byggeforbud innenfor Markagrensen fører til økt utbyggingspress på dyrket areal utenfor grensen. Dette er en alvorlig konsekvens av loven. Utbyggingspresset som allerede eksisterer med dagens Markagrense er betydelig. Markagrensen er foreslått utvidet og presset på dyrket areal vil øke ytterligere.

Det foreligger ikke konsekvensutredning om dette ei heller hvor fremtidig utbygging av hovedstadens - og omkringliggende kommuners infrastruktur skal skje. Slik forslaget til loven foreligger, vil utbyggingen i stor grad måtte komme på dyrket areal som ikke har et tilsvarende vern som Marka har. Dyrket areal er det mest sårbare i utbyggingskampen og er det som virkelig har behov for den "sterkeste" verneloven.

Regjeringens mål om å halvere omdisponeringstakten av dyrka jord innen år 2010 og "jordvernbrevet" fra Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet som gir kommunene pålegg om å føre en restriktiv jordvernpolitikk i sine arealforvaltningsplaner, vil bli uthulet og fulgt opp stykkevis og delt da presset på fremtidig utvikling rettet mot dyrka jord vil bli betydelig større med dette forslaget.

Loven foreslår å utvide Markagrensen. Ja, dagens grense bør justeres i mange områder men ikke nødvendigvis utvides. Justeringene må ta hensyn til at landbrukets lokale driftsmuligheter ikke forverres men heller blir forbedret. Slike justeringer vil ikke føre til at allmennheten mister tilgjengelighet eller rekreasjonsmuligheter. Vi krever som grunneiere og berørte parter å bli tatt med på råd i forbindelse med endelig grensedragning i forskrift som er bebudet i høringsutkastet.

Loven er en fullmaktslov som ikke gir grunneiervern.

Loven er i utgangspunktet en fullmaktslov hvor all virksomhet er forbudt unntatt de som er hjemlet i loven. Dette er virksomhet knyttet til landbruk, naturvern og friluftsliv. Miljøvernmyndigheten får adgang til å etablere friluftsområder på skjønnsmessig grunnlag og uten erstatningsplikt. Kommuner og grunneiere blir satt på sidelinjen og redusert til høringsinstanser.

Forvaltningen overføres fra folkevalgte kommunale organer til Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet. Det er foreslått at Fylkesmannen skal kunne gi offentlige myndigheter og organisasjoner med allment friluftsliv som formål rett til å anlegge, rydde, merke og preparere stier og løyper i Marka. Det er ikke akseptabelt at myndighetene gir lovhjemmel for at friluftsansjoner med flere skal kunne anlegge stier og løyper på privat eiendom uten eiers tillatelse og uten erstatningsplikt.

Vår dato
2007-11-15

Vår referanse
2007/00407/005

Grunneiere ønsker å forvalte området.

Med tanke på formålet med loven om å sikre friluftsopplevelsene, har lovens innhold skjev fokus. Det synes som om noen særinteresser sikres mer enn helheten, og det glemmes at skal formålet nås, må man ha med seg de som forvalter ressursene. Det blir ingen konstruktiv utvikling dersom ikke landbruksnæringen blir tatt med i diskusjonen og utarbeidelsen av regler og føringer for praktiseringen av regelverket.

Å komme i en situasjon hvor alt skal vernes blir helt umulig. Over tid er også myndighetene avhengig av grunneiernes evne og vilje til å holde bygninger og areal i hevd for å unngå forfall. Det blir ikke attraktive friluftsområder hvis produksjon og drift av skog og jord stopper opp, bygninger og arealer forfaller.

I forbindelse med tilrettelegging for bruk av allmennheten erfarer dessverre grunneierne at Miljøverndepartementet svært ofte er negative til enhver tilrettelegging. Samhandling med Landbruksdepartementet synes å glimre med sitt fravær i utarbeidelsen av loven.

Det er foreslått et råd for markasaker. Det er viktig at jord og skog er representert her. Bransjen selv må kunne oppnevne sine representanter slik at en får sikret en sammensetning som er tilstrekkelig bred og som ivaretar helheten i de vurderinger og avgjørelser som skal fattes.

Med hilsen

Brita Skallerud /s/
Fylkesleder

Toril Wikesland
Organisasjonssjef

Kopi til: Norges Bondelag